

Tebliğler:

EGE (İZMİR) ALT PALEOLİTİĞİNE AİT İLK NOT

Ord. Prof. Dr. ŞEVKET AZİZ KANSU

Ege'de İzmir körfezi dolaylarında Çarpank Koyu'nun (körfez) doğu kıyısında takriben (Resim 1) 150 metre rakımlı bir düzlükte Temmuz 1963 tarihinde Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Antropoloji kürsüsü öğrencilerinden Yüksel Emekli bir gezinti esnasında satıhta bulunduğu bir elbaltasını bana getirdi. Bu Paleolitik belgenin önemini kendisine bildirdim ve bilime hizmetinden dolayı da tebrik ettim. Teşhisime göre Chéleco-Acheuléen bir "Limande" tipinde olan çakmak taşından elbaltası "biface", yüz binlerce yıllar açıkta kalmış, dış etkilere maruz olmuş bir durumdadır. (patin ve kalker enkürstasyonlar âleti kaplamıştır). Uzunluğu 21.6, genişliği 9.8 ve kalınlığı 4 santimetredir (Resim 2, 3, 4, 5). Bu el baltasının vurma yüzü (plan de frappe), kenarlardaki kaba rötüşler ve zikzak çizgi, her iki yüzündeki yontma satıhları çok aşikâr görülmektedir. Bu elbaltasının önemi bugünkü bilgilerimize göre Anadolu'nun Ege kıyılarında dördüncü zamana ait olarak meydana çıkarılan ilk alt paleolitik endüstri belgesini teşkil etmesidir.

Bir açık hava atölyesinin (station plein air) varlığı çok muhtemel bu sahada yapılacak araştırmalarla daha zengin malzemenin bulunacağını kuvvetle ümid ediyorum.

Ege kıyılarımızda Prehistorya ve dördüncü zaman tarihi ile ilgili bu önemli ilk Paleolitik keşif üzerinde daha etraflı durmak üzere bu notu yayınlamış bulunuyoruz.